

Cuprins

Cuvânt-înainte.....	11
Capitolul 1	
Apariția și evoluția instituției publice de statistică în România.....	13
1.1. Apariția și evoluția statisticii.....	13
1.2. Primii germeni ai statisticii oficiale din România.....	18
1.3. Organizarea sistemului statistic în România.....	23
1.4. Școala și învățământul statistic în România.....	27
1.5. Câteva lucrări statistice mai semnificative.....	27
1.6. Reflectarea statisticii prin mijloace scrise și vorbite.....	30
1.7. Statistica oficială românească pe plan internațional.....	31
Capitolul 2	
Sistemul conturilor naționale (SCN), instrument de măsurare și analiză macroeconomică.....	35
2.1. Noțiuni introductive.....	35
2.1.1. Macroeconomia și microeconomia.....	36
2.1.2. Elementele specifice macroeconomiei.....	36
2.2. Apariția, evoluția și definirea Sistemului Conturilor Naționale (SCN).....	37
2.2.1. Istoricul Sistemului Conturilor Naționale.....	39
2.2.2. Originea Sistemului Conturilor Naționale.....	40
2.2.3. Trăsăturile și rolul SCN -1993.....	42
2.3. Funcțiile și obiectul de cercetare al Sistemului Conturilor Naționale.....	44
2.4. Principiile Sistemului Conturilor Naționale.....	45
2.3.1. Principiul partidei duble.....	45
2.3.2. Principiul continuității activității.....	48
2.3.3. Principiul interdependenței exercițiilor.....	48
2.3.4. Principiul permanenței metodelor.....	49
2.3.5. Principiul necompensării.....	49
2.3.6. Principiul entității.....	50
2.3.7. Principiul cuantificării monetare.....	50
2.3.8. Principiul costului istoric.....	51
2.3.9. Principiul prudenței.....	52
2.3.10. Principiul intangibilității bilanțului de deschidere.....	52
2.5. Procedeele metodei contabilității naționale (SCN).....	53
2.5.1. Procedee comune tuturor științelor.....	53
2.5.2. Procedee proprii contabilității.....	55
2.5.3. Procedee proprii statisticii.....	56
Capitolul 3	
Baze teoretice în măsurarea rezultatelor activității economice.....	57
3.1. Circuitele economice și componentele lor.....	57
3.2. Componentele circuitului economic.....	58

3.3. Modelele de prezentare a circuitului de ansamblu al economiei naționale	62
3.3.1. Prezentarea circuitului sub formă grafică	63
3.3.2. Prezentarea circuitului sub formă de ecuații	65
3.3.3. Prezentarea circuitului prin intermediul conturilor	65
3.3.4. Prezentarea circuitului sub formă matricială	65
3.3.5. Locul statului în circuitul economic	66
3.3.6. Locul străinătății în circuitul economic	67
3.4. Sectoarele instituționale utilizate în Sistemul Conturilor Naționale	68
3.4.1. Societăți și cvasisocietăți nefinanciare	68
3.4.2. Instituții financiare	69
3.4.3. Societăți de asigurare	69
3.4.4. Administrația publică	70
3.4.5. Administrația privată	70
3.4.6. Gospodăriile populației	70
3.4.7. Restul lumii	71
3.5. Gruparea sectoarelor instituționale în SCN 1993	72
3.5.1. Sectorul „Corporații nefinanciare” (S11)	73
3.5.2. Sectorul „Corporații financiare” (S12)	75
3.5.3. Sectorul stat (S13)	75
3.5.4. Sectorul „Gospodăriile populației”	76
3.5.5. Sectorul „Instituții non profit” ce servește sectorul „Gospodăriile populației” (S15)	76
3.5.6. Sectorul „Restul lumii”(S2)	76
3.6. Agregarea activităților economice în SCN	76
3.7. Conturi de activitate ale subiectelor economice	78
3.7.1. Prezentarea tranzacțiilor legate de activitățile economice ale unei firme	78
3.6.2. Prezentarea tranzacțiilor legate de activitatea unei gospodării (menaj privat)	83
3.6.3. Prezentarea tranzacțiilor legate de activitatea unei instituții publice (menaj public)	84
3.7. Conturi ale sectoarelor	87
3.7.1. Conturile de producție ale sectoarelor	87
3.7.2. Conturile de venituri ale sectoarelor	90
3.7.3. Conturile de modificare a patrimoniului sectoarelor	91
3.8. Conturile macroeconomice	92
3.8.1. Delimitări și principii de bază	92
3.8.2. Activitatea de producție în SCN	92
3.8.3. Producția intermediară și producția finală	93
3.8.4. Consumul final, investițiile și amortizarea	95
3.8.5. Conceptul „intern” și conceptul „național”	96
3.8.6. Problema privind evaluarea	97
3.9. Conținutul conturilor macroeconomice	97
Capitolul 4	
Indicatorii de măsurare și analiză a rezultatelor la nivel macroeconomic	105
4.1. Terminologie, concepte, definiții, indicatori	105
4.2. Calculul principalelor agregate de rezultate	110
4.2.1. Produsul Intern Brut (PIB)	110
4.2.2. Produs Național Brut (PNB)	118
4.2.3. Produsul Intern Net (PIN)	119
4.2.4. Produsul Național Net (PNN)	120
4.2.5. Venitul Național (VN)	120

4.2.6. Venitul Personal (VP).....	121
4.2.7. Venitul Personal Disponibil al Gospodăriilor (VPD).....	121
4.3. Calculul agregatelor în Sistemul Producției Materiale – SPM	122
4.5. Utilizarea indicatorilor macroeconomici în analize comparative	125
4.5.1. Determinarea indicatorilor macroeconomici la paritatea puterii de cumpărare (PPC).....	125
4.5.2. Programul de Comparare Europeană (PCE).....	129
4.5.3. Programul De Comparare Internațională (PCI).....	131
4.5.4. Procedee de comparare a indicatorilor	132
4.5.5. PPC – Paritatea puterii de cumpărare în condițiile extinderii UE.....	137
4.5.6. Dinamica indicatorilor macroeconomici	138
4.6. Exprimarea în prețuri comparabile. Măsurarea inflației. Deflatarea indicatorilor economici.....	141
4.6.1. Deflatarea pentru stabilirea agregatelor în expresie reală și principalii indici de preț utilizați.....	154
4.6.2. Alți indici de preț pentru măsurarea inflației	159

Capitolul 5

Calculul Venitului Național Brut (VNB).....	175
5.1. Cadrul general al tranziției de la PIB la VNB	175
5.2. Balanța de plăți	176
5.2.1. Aspecte generale	176
5.2.2. Caracteristici ale noului sistem de colectare a datelor pentru Balanța de plăți	179
5.3. Trecerea de la Balanța de plăți la indicatorii conturilor naționale	179
5.3.1. Remunerarea salariaților (D.1)	181
5.3.2. Impozitele pe producție și importuri (D.2)	182
5.3.3. Subvențiile (D.3)	183
5.3.4. Dobânzile către / de la Restul lumii (D.41)	183
5.3.5. Venituri distribuite ale societăților – dividende (D.421).....	183
5.3.6. Beneficii reinvestite din investiții străine directe (D.43)	184
5.3.7. Venituri din proprietate atribuite asiguraților (D.44)	185
5.3.8. Chirii (D.45).....	185

Capitolul 6

Conturile trimestriale și ale sectoarelor instituționale.....	189
6.1. Scurtă prezentare a CNT	189
6.2. Avantajele folosirii conturilor naționale trimestriale.....	192
6.3. Sursele de date pentru calculul PIB Trimestrial	194
6.4. Metode utilizate pentru calculul indicatorilor	198
6.4.1. Metoda de producție a PIBT	198
6.5. Conturile sectoarelor instituționale în România	204
6.6. Exprimarea conturilor naționale în prețuri comparabile	211
6.7. Indicatori statistici pe termen scurt	220
6.7.1. Introducere	220
6.7.2. Sistemul EUROSTAT de indicatori și indicatorilor pe termen scurt	221
6.7.3. Indicatorii pe termen scurt ai Băncii Mondiale	224
6.7.4. Studiu de caz: România	226

Capitolul 7

Conturile regionale	237
7.1. Cadrul general	237
7.1.1. Teritoriul regional	237

7.1.2. Tipurile de unități instituționale	238
7.2. Metode de regionalizare.....	240
7.3. Principalele agregate pe ramuri de activitate	241
7.4. Metode statistice pentru regionalizarea PIB.....	244
7.4.1. Conturile regionale ale sectorului instituțional	244
7.5. Conținutul operațiunilor din conturile naționale regionale	245
7.5.1. Contul de alocare a veniturilor primare ale gospodăriilor populației.....	245
7.5.2. Contul de distribuire secundară a veniturilor gospodăriilor populației	248
7.6. Metodologia de elaborare a conturilor regionale în România	251
7.6.1. Estimarea agregatelor regionale pe ramuri de activitate; calculul PIB regional	251
7.6.2. Conturile regionale ale sectorului instituțional „Gospodăriile populației“	253
7.6.2.1. Regionalizarea contului de alocare a veniturilor primare	253
7.6.2.2. Regionalizarea contului de distribuire secundară a veniturilor	253

Capitolul 8

Populația și forța de muncă	257
8.1. Aspecte generale.....	257
8.2. Populația totală.....	258
8.3. Populația activă și ocupată.....	259
8.4. Șomajul.....	263
8.5. Ocupații	263
8.6. Noțiunea de total ore lucrate	264
8.7. Echivalența normă întreagă	266
8.8. Volumul muncii salariate cu remunerare constantă	266

Capitolul 9

Utilizări ale indicatorilor macro în analizele economice.....	267
9.1. Evaluarea nivelului de trai în România.....	267
9.1.1. Metode și tehnici de evaluare a sărăciei.....	267
9.1.1.1. Abordări conceptuale și metodologice	267
9.1.1.2. Măsurarea sărăciei	272
9.1.1.3. Indicatori ai sărăciei.....	285
9.1.1.4. Analiza sărăciei	292
9.1.1.5. Probleme ale comparațiilor internaționale ale sărăciei.....	299
9.1.2. Statistica nivelului de trai și a calității vieții.....	302
9.1.2.1. Raportul dezvoltării umane.....	302
9.1.2.2. Identificarea țărilor catalogate ca de primă prioritate/prioritate crescută în îndeplinirea obiectivelor mileniului	310
9.1.2.3. Handbook on Social Indicators – United Nations, New York 1989	312
9.1.3. Ancheta statistică asupra condițiilor de viață	316
9.1.3.1. Metodologia și organizarea anchetei.....	316
9.2. Determinarea și analiza principalelor proporții și corelații macroeconomice	328
9.2.1. Principalele variabile macroeconomice și corelații dintre acestea	328
9.2.2. Corelația dintre ritmul de creștere a PIB și rata șomajului	329
9.2.3. Corelația dintre rata inflației și rata șomajului	331
9.2.4. Corelația dintre ritmul de creștere a PIB și rata inflației	332
9.2.5. Corelațiile de bază ale creșterii economice.....	333
9.2.6. Interconexiuni între indicatorii balanței de plăți externe și agregatele macroeconomice de rezultate	339
9.2.7. Corelații monetare	344

9.2.7.1. Principalele conexiuni ce se stabilesc între sursele de date monetar-bancare	344
9.2.7.2. Bilanțul băncii centrale	345
9.2.7.3. Bilanțul agregat al băncilor comerciale	348
9.2.7.4. Situația monetară	349
9.2.7.5. Conexiunea între situația monetară consolidată (SMC) și balanța de plăți (BP)	352
9.2.7.6. Principalele corelații dintre agregatele monetare	353
Capitolul 10	
Măsurarea statistică a economiei neobservate	355
10.1. Delimitări conceptuale	355
10.2. Economia neobservată în România	356
10.3. Metode pentru estimarea economiei neobservate	359
10.4. Măsurarea volumului economiei neobservate	363
10.5. Alte elemente care se pot evalua și include în economia neobservată	368
Capitolul 11	
Sistemul intrări-ieșiri, instrument de calcul și analiză macroeconomică	371
11.1. Aspecte conceptuale	371
11.2. Ramura economică în alcătuirea sistemului intrări-ieșiri	373
11.2.1. Agregarea ramurilor	373
11.2.2. Ramura de activitate	374
11.2.3. Clasificarea ramurilor de activitate	376
11.3. Alcătuirea sistemului intrări-ieșiri	377
11.3.1. Considerații generale	377
11.3.2. Tabelele resurselor și utilizărilor	383
11.3.3. Tabelele intrări – ieșiri simetrice	396
11.4. Conținutul sistemului intrări-ieșiri	400
11.5. Utilizarea tabelului intrări – ieșiri în analiza macroeconomică	408
Capitolul 12	
Avuția națională – potențial al dezvoltării economico-sociale	413
12.1. Componentele avuției naționale	413
12.2. Indicatorii avuției naționale acumulate	416
12.2.1. Indicatorii capitalului fix	416
12.2.2. Indicatorii stocurilor de materiale	419
12.2.3. Indicatorii altor elemente ale avuției naționale acumulate	420
12.3. Indicatorii resurselor naturale	422
12.3.1. Indicatorii fondului funciar	422
12.3.2. Indicatorii resurselor minerale	423
12.4. Indicatorii resurselor spirituale	424
12.5. Indicatorii mediului înconjurător	425
12.6. Investițiile străine directe ca parte acumulată a avuției naționale	428
12.6.1. Metodologia și organizarea cercetării statistice	428
12.6.2. Rezultatele cercetării statistice	433
12.7. Metodologia de calcul al indicelui prețurilor de consum (IPC)	437
<i>Bibliografie</i>	463